

CUPRINS

Lista de abrevieri.....	11
Lista de tabele	12
Lista figurilor	14
Lista casetelor	15
Lista graficelor	16
Prefață.....	17
Mulțumiri	19
Introducere	21
1. De ce această analiză?	21
2. Designul cercetării	23
2.1.1. Ce sunt politicile publice?	24
2.1.2. Argumentele teoretice în definirea dezvoltării sociale	24
2.1.3. Argumentele practice, operaționale în definirea dezvoltării socială	26
2.1.4. Premise de lucru privind dezvoltarea socială în cazul minorității romilor	26
2.2. Formularea întrebărilor de cercetare	27
2.3. Metode de cercetare utilizate	28
Capitolul I. Teorii sociologice și cercetări privind minoritățile și politicile publice destinate acestora	34
1.1. Teorii sociologice.....	34
1.1.1. Statul bunăstării în Statele Unite ale Americii.....	37
1.1.2. Statul bunăstării în Europa	39
1.1.3. Statul bunăstării în spațiul românesc	40
1.2. Abordări teoretice privind minoritățile naționale.....	43
1.2.1. Contextul abordării minorităților	43
1.2.2. Teorii rasiale despre minoritățile naționale	47
1.2.2.1. Teorii poligenice	47
1.2.2.2. Teorii eugenice	48
1.2.3. Minoritățile ca grup etnic versus minoritate națională	49
1.2.4. Minoritățile din România.....	50
1.2.5. Cine sunt romii din România?	50
1.2.6. Cercetări despre minoritatea romilor din România	51
1.2.7. Câți romi trăiesc în România?	54

Capitolul II. Actori sociali și factori care au influențat procesul de dezvoltare socială a romilor.....	56
II.1. Actorii sociali implicați în procesul de dezvoltare socială a minorității romilor.....	56
II.1.1. Abordările actorilor sociali în politicile publice destinate minorității romilor	56
II.1.2. Direcții de acțiune ale actorilor sociali preocupați de minoritatea romilor	59
II.2. Factori care au influențat dinamica dezvoltării minorității romilor	69
II.2.1. Instituțiile de specialitate	69
II.2.2. Resursele umane.....	70
II.2.3. Politicile publice pentru minoritatea romă.....	74
II.2.4. Resurse financiare alocate politicilor publice pentru romi	77
II.2.4.1. Contribuții naționale alocate prin bugetul de stat	78
II.2.4.2. Surse financiare externe (nerambursabile și rambursabile)	81
II.2.5. Monitorizarea (inter)națională a strategiilor destinate minorității romilor	86
II.3. Concluzii capitolul II.....	88
Capitolul III. Romii ca minoritate etnică.....	90
III.1. Reprezentarea minorităților naționale în Parlamentul României	92
III.2. Minoritățile naționale în documentele Guvernului României	95
III.2.1. Ministerul Culturii, Departamentul pentru Minoritățile Naționale	99
III.2.2. Centrul European de Studii în Probleme Etnice	99
III.2.3. Consiliul pentru Minoritățile Naționale	100
III.2.4. Instituția Avocatului Poporului, Departamentul pentru Minorități, Culte și Media	100
III.2.5. Departamentul pentru Protecția Minorităților Naționale.....	101
III.2.6. Oficiul Național pentru Romi	102
III.4. Poziția partidului de guvernământ față de minoritatea romilor în perioada 1990-1997	102
III.5. Problematika minorității romilor reflectată în documentele Comisiei Europene în perioada 1990-1997	103
III.5.1. Parteneriatul de aderare.....	104
III.5.2. Acordul european.....	104
III.5.3. Documente internaționale ratificate în perioada 1990-1997 ..	104
III.6. Concluzii capitolul III.....	106

Capitolul IV. Romii ca minoritate națională.....	109
IV.1. Minoritățile naționale în Parlamentul României în perioada 1998-2004	110
IV.2. Minoritatea romilor în documentele Guvernului României în perioada 1998-2004	112
IV.2.1. Comitetul Interministerial pentru Minoritățile Naționale	113
IV.2.2. Ministerul Informațiilor Publice.....	114
IV.2.3. Schimbările legislative propuse prin remanierele guvernamentale din perioada 2003-2004	116
IV.2.4. Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale .	118
IV.2.5. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.....	120
IV.2.6. Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați	120
IV.2.7. Centrul Național de Cultură al Romilor.....	121
IV.3. Surse financiare pentru implementarea politicilor publice în perioada 1998-2004	122
IV.3.1. Fonduri alocate de la bugetul de stat în perioada 1998-2004.....	123
IV.3.1.1. Parteneriat pentru sprijinul romilor 2003.....	123
IV.3.1.2. Parteneriat pentru sprijinul romilor 2004.....	123
IV.3.1.3. „Anul 2004 - anul colectivităților locale din România” ...	125
IV.3.2. Fondurile nerambursabile de preaderare în perioada 1998-2002.....	126
IV.3.2.1. Programul PHARE 1998	126
IV.3.2.2. Programul PHARE 2000	127
IV.3.2.3. Programul PHARE 2002	128
IV.4. Minoritățile naționale și poziția partidului de guvernământ în perioada 1998-2004	129
IV.5.1. Parteneriatul pentru aderare din 1999.....	131
IV.5.2. Raportul anual al Comisiei Europene din 2000.....	132
IV.5.3. Programul național pentru adoptarea acquis-ului comunitar..	132
IV.5.4. Parteneriatul de aderare din 2001	132
IV.5.5. Parteneriatul pentru aderare din 2003.....	133
IV.5.6. Raportul periodic al Comisiei Europene din 2004.....	133
IV. 6. Concluzii capitolul IV.....	134
Capitolul V. Romii ca minoritate europeană.....	136
V. 1. Minoritatea romilor în Parlamentul României în perioada 2004-2008	137
V.2. Minoritatea romilor în documentele Guvernului României în perioada 2004-2008	143

V.2.1. Agenția Națională pentru Romi.....	143
V.2.2. Birourilor regionale ale Agenției Naționale pentru Romi.....	144
V.2.3. Centrul de Studii Rome	149
V.3. Surse financiare alocate în perioada 2004-2008.....	149
V.3.1. Programarea multianuală PHARE 2004-2006	149
V.3.2. Programul de incluziune socială	154
V.3.3. Fonduri structurale. Proiecte strategice implementate de Agenția Națională pentru Romi	155
V.4. Problematika romilor reflectată în documentele Comisiei Europene în perioada 2004-2008.....	158
V.4.1. Raportul comprehensiv de monitorizare din octombrie 2005	159
V.4.2. Raportul de monitorizare a României din mai 2006.....	160
V.4.3. Raportul de monitorizare din septembrie 2006	161
V.5. Concluzii capitolul V.....	162

Capitolul VI. Studii de caz privind incluziunea romilor în politicile publice integratoare..... 163

VI.1. Studiul de caz 1. Legea privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România.....	165
VI.2. Studiul de caz 2. Atribuirea în proprietate a unor terenuri agricole pentru romi.....	167
VI.3. Studiul de caz 3. Restituirea unor bunuri imobile care au aparținut minorităților naționale din România.....	169
VI.4. Studiul de caz 4. Mediatorul școlar în România	169
VI.5. Studiul de caz 5. Mediatorul sanitar	175
VI.6. Studiul de caz 6. Implementarea deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului în România	177
IV.7. Studiul de caz 7. Starea de excepție, raționament pentru o strategie europeană pentru romi care să includă și libera circulație a persoanelor	198

Capitolul VII. Concluzii și recomandări..... 224

Bibliografie..... 231

Anexe 245

ANEXA NR.1. Instituții de specialitate care au printre atribuții romii și resursele umane rome angajate în aceste instituții	245
ANEXA Nr. 2. Evaluarea punerii în aplicare a sugestiilor rapoartelor de monitorizare ale CE de către instituțiile românești.....	250
ANEXA Nr.3. Rețeaua coordonată de Direcția Generală pentru Învățământul în Limbile Minorităților din cadrul Ministerului Educației	258